

คุณยายเล่าประวัติ

คุณยายเคยเล่าให้ฟังว่า “บ้านเกิดอยู่นครชัยศรี จังหวัด นครปฐม ตอนนี่ไม่มีแล้ว เพราะอยู่ติดตลิ่งน้ำเซาะพังทลายหมดแล้ว พ่อเขามีน้า ๒๐ ไร่ แม่มี ๑๕ ไไร่ อยู่ห่างกันราว ๆ หน้าวัดกับหลังวัดเรา ในที่นั้นมีโคก ตอนเด็ก ๆ ยายหอบกระเช้าข้าวไปส่ง ก็ไปนั่งกินข้าว กันบนโคก ปล่อยควายกินหญ้ากินน้ำ ตอนเย็น ๆ จึงต้อนควายกลับ เข้าคอก”

เราเคยนึกสนุกทดสอบความจำของคุณยาย โดยถามถึง จำนวนควายที่มีอยู่ตอนนั้น คุณยายตอบละเอียดกว่าที่เราคาดคิด

“พ่อมีควาย ๓ ตัว ชื่อไ้มนู ไ้แอ่น ไ้ใหม่ ไ้แอ่น หลังมันแอ่น มีแต่ควายตัวผู้ ตัวเมียไม่เลี้ยง”

พี่อาร์พันธ์ถามถึงเปิดถึงไก่ คุณยายตอบฉาดฉาน

“เปิดมี ๕ ตัว ตัวเมีย ๔ ตัว ตัวผู้หนึ่งตัว เลี้ยงไว้กินไข่ ไ้มี ๕-๖ ตัว มีหมา ๒ ตัว ชื่อไ้เขียว ไ้แดง.....เฮ้ นี่เรามาช่วยกัน ชักไ้นี้ คิดว่ายายหลงหรือไ้ ยายแก่แต่ยายไม่หลง คนมีธรรมะไม่ หลงอะไรก็ไ้หลานเอย ยายรู้ทันคนทั้งนั้น แต่ยายไม่พูด”

เราตกใจรีบกราบขอกภัยคุณยายทันที พี่อาร์พันธ์ก็ตกใจ เช่นกันรีบระล่ำระลักกราบเรียนคุณยายว่า ไม่ได้เจตนา ฟังคุณยายคุย สนุกเลยเพลินตัวไปหน่อย

**เรื่องล่วงเกินครูบาอาจารย์ พ่อแม่ รวมถึงพระสงฆ์ผู้ปฏิบัติ
ดีปฏิบัติชอบนี้ คุณยายเคยสอนเสมอว่าไม่ควรทำ ถึงไม่เจตนาก็มีผลเป็น
เศษเวรติดตัวข้ามภพข้ามชาติ ทำให้ถูกล่วงเกินโดยไม่เจตนาอยู่รำไป
นักปฏิบัติธรรมจึงควรมีสติกำกับกาย วาจา ใจ ให้ถูกต้องร้องรอยอยู่เสมอ**

วันนั้นคุณยายอารมณ์ดีเป็นพิเศษ ท่านเห็นเราดกใจกันมาก
ท่านจึงปลอบว่า ยายไม่ถือเป็นโทษเป็นเรื่องล่วงเกินหรอก แล้วท่านก็
เล่าความหลังต่อไปว่า

“ตอนเด็ก ๆ ยายชนมาก พ่อบอกว่าในบรรดาลูกทุกคน
ยายชนที่สุด ถูกตีมากที่สุด ยายมีเพื่อนมาก เพื่อนรักยายกันทั้งนั้น
ตอนเย็น ๆ ดอนควายไปอาบน้ำ เอาเข้าคอกพร้อม ๆ กัน ตอนอยู่
กลางนาเด็กผู้ชายมันชอบร้องเพลงเกี้ยวแม่โพสพ พ่อบอกว่าไม่ดี อย่า
ไปเอาอย่าง”

“มันร้องว่ายังไงคะยาย” เราอดถามสออดไม่ได้

“มันร้องเป็นเพลงยี่เก มันว่า.... แม่ขาวพวงรวงสั้น จะไป
กับฉันก็มา....” คุณยายทอดเสียงเป็นเพลงลิเก จนทำให้เราเกิดภาพ
พจน์ขึ้นมาอย่างชัดเจน

คุณยายเล่าต่อว่า “พ่อแม่ยายมีลูก ๔ คน ยายเป็นคนที่
๕ มีพี่เจ๊าะ พี่ระ พี่ชายพี่วัน พี่วัน แล้วก็มายาย ชื่อจันทร์ มีพระอ่อน
แล้วน้องสาวอีก ๓ คน ชื่อเอื้อย ชื่อไม้ ชื่อน้อย น้องสาวตายหมดแล้ว”

พี่อารีพันธ์ถามคุณยายว่า คุณพ่อคุณแม่ของคุณยายเคย
สอนว่าอย่างไรบ้าง คุณยายตอบว่า ไม่ค่อยได้สอนเพราะลูกหลายคน
ต้องทำงานหนัก แต่เข้มงวดเรื่องตื่นเช้ากับล้างเท้าก่อนนอน พ่อบอกว่า

เทวดาจะมารักษา พ่อไม่ค่อยพูดมาก อาจจะเป็นเพราะพ่อเป็นคนจน มาแต่งงานกับแม่ซึ่งเป็นลูกเศรษฐีชาวนา พ่อชอบดื่มเหล้า ทุกวันตอนเย็นพ่อจะไปนั่งรอเรือขายเหล้าอยู่ที่สะพานท่าน้ำ พ่อเรือขายเหล้าผ่าน มาจะร้องขาย “เหล้าเอ้อ เหล้าเอ้อ” พ่อก็ซื้อ เสียค่าเหล้าวันละ ๑๐ สตางค์ทุกวัน

พ่อกับแม่ไม่เคยทะเลาะกันเหมือนพวกข้าง ๆ บ้าน แต่มาวันหนึ่งคำแล้ว พ่อคงจะดื่มเหล้ามากไปหน่อย จึงนอนบนพื้หม่มไปด้วยเรื่องต่าง ๆ บนแคร่ในคอกควายติดใต้ถุนบ้าน ซึ่งเป็นที่นอนเฝ้าควายประจำ แม่คงรำคาญจึงส่งเสียงลงไปว่า

“เฮ้า...นกกะจอกอาศัยรังเขาอยู่ บ่นอะไรพื้หม่มเชียว” คุณยายเล่าเหตุการณ์สำคัญในวันนั้นว่า พ่อโกรธมาก คิดว่าแม่แกล้งพูดกระทบส่งเสียงขุ่นเขี้ยวถามขึ้นมาว่า “ลูก ๆ ทุกคนได้ยินไหมว่าแม่มึงด่ากู” พ่อไม่มีใครตอบ พ่อยิ่งโกรธหนัก ตะโกนถามข้าเสียงลั่นขึ้นทุกที คุณยายกลัวพ่อจะขึ้นมาตีแม่ และไม่เห็นว่าคำพูดของแม่เป็นคำด่า จึงส่งเสียงตอบพ่อลงไปว่า “พ่อ ๆ แม่เขาไม่ได้ว่าพ่อหรอก”

เท่านั้นเองพ่อโกรธเป็นไฟเลย ตวาดลั่นขึ้นมาทันที “ลูกทุกคนว่าแม่ไม่ได้ว่ากู ขอให้มึงหูหนวกไปห้าร้อยชาติ”

คุณยายตกตะลึง ในใจคิดว่า พ่อแข่งเรา เพราะคนอื่นไม่มีใครพูด คุณยายพูดคนเดียว จะลงไปขอโทษพ่อก็กลัวถูกตี ก็เลยคิดว่าเอาไว้วันหลัง รอให้พ่อหายโกรธเสียก่อน

พออีก ๒ ปีต่อมา พ่อคุณยายก็ตาย ก่อนตายพ่อป่วยอยู่เป็นปี ลูก ๆ ก็มัลลัดกันดูแล วันจะตายคุณยายไปหยอดข้าวต้มให้พ่อ พ่อซอ้นคอขึ้นก็เห็นพ่อตาเหลือก คุณยายไม่รู้ว่าเป็นอะไร ก็เรียกแม่มา

ดู “แม่ ๆ พ่อเขาตาเหลือก” แม่เข้ามาดู ส่วนคุณยายก็ลงจากเรือน ถ่อเรือไปกลางนา ไปเก็บผักบุ้ง “ตอนนั้นมันก็ยังเด็กละนะ ๑๒-๑๓ ขวบ เก็บผักบุ้งไปมันก็เพลินไป กลับมาถึงบ้าน เห็นเขาร้องให้กันก็ตกใจ พี่ ๆ น้อง ๆ เขาก็มาว่า มัวไปทำอะไรอยู่ พ่อตายใคร ๆ เขาขอขมา พ่อกันหมดแล้ว มาไม่ทันอยู่คนเดียว ทำไง ยายแทบช็อคเลย โบราณเขาว่า ให้ขอขมาก่อนตาย พ่อแข่งยายไว้คนเดียว ยังไม่ได้ขอขมาเลย”

ตามหาพ่อ

คุณยายเล่าต่อไปว่า ความกลัวว่าชาติต่อไปจะทุหนวก ทำให้เกิดความรู้สึกว่ารุ่นใจจนบอกไม่ถูก ไม่รู้จะหันหน้าไปปรึกษาใคร ก็ได้แต่ร้องไห้จนตาซ้ำระบบ สวดมนต์อ้อนวอนขอให้พ่อมาเข้าฝัน เพื่อจะได้ขอขมาลาโทษก็ไม่เคยได้เห็น มีญาติผู้ใหญ่หลายคนมาปอปลอยนและให้คำแนะนำว่า ให้ตั้งใจทำบุญ แล้วแผ่กุศลไปให้ให้พ่อบอ ย ๆ พ่ออยู่ทางโน้นจะได้อนุโมทนารับส่วนกุศลไป ครั้นถามว่า ทางโน้นอยู่ที่ไหน ก็ได้คำตอบแต่เพียงว่า ทำดี ก็ได้ไปอยู่สวรรค์ ทำชั่วก็ต้องตกนรก แต่ไม่รู้ว่ นรก สวรรค์อยู่ที่ไหน จะไปถึงได้หรือไม่ ทำอย่างไรจึงจะได้พบ ความคิดของใจเหล่านั้นวนเวียนอยู่ตลอดเวลา จนอายุย่างเข้าสู่วัยสาว